

Jimmi Elley Nielsens tale ved SMK Fridays: Take A Break

Taler

Jimmi Elley Nielsen
Industri tekniker

Dato

23. maj 2025

Sted

Statens Museum for Kunst,
København

1

Take a break...

Sug det ind...

But stay awake...

5

Kig en gang

Rundt i lokalet

Og alt det der er malet

10 **Take a break.**

Mærk varmen

Frasorter larmen

Stay awake...

15 **Hammershøi!**

For mange er han mest af alt bare en vase fra Kähler.

Sådan er det i hvert fald for mange af mine kollegaer på gulvet.

Det er ikke os alle, der går lige meget op i kunst?

20 Men hvis nu I skal være helt ærlige:

Hvor mange af jer går så op i håndværk?

Det er faktisk lidt sjovt – for overvej hvor stort et overlap der egentlig er?

25 *Et slag med en hammer, eller et penselstrøg på et lærred?*

At male et motiv, eller skabe et liv!

Kunst er præcision, til dels intuition.

Som smedjens slag på slaggen,

- 30 *når tanken formes i flammen.*
Et emne fødes i metallet, mens malingen ender på lærredet.

Vi tænker for lidt. Det synes jeg i hvert fald.

- 35 Kig jer omkring i dette lokale...
Mange af jer vil naturligt vende jer mod malerierne...
men rummet er så meget mere end det.

Kig på stolene...

40

CH24 – Designet af Wegner, min personlige favorit
Produceret af Carl Hansen og Søn
Dansk design, dansk robusthed, dansk kvalitets håndværk!

- 45 Nogle vil mene, at det bare er en stol...
Men det er så meget mere.

Take a Break...

Tænk over håndværket.

- 50 ... Det er fedt, ikke?

Lad mig tage jer videre...

Når nu man taler om håndværk... og kunst.
Så ville det være tosset ikke at italesætte dette sted:

- 55 Statens Museum for Kunst.

Ikke bare for kunstsamlingen, men for bygningen.
Det udvendige... det indvendige...
murværket, søjlerne, tilbygningen, stål, klinker, trægulv.

- 60 Alt står snorlige!

Den her bygning – den er fandeme kunst!

- For mig og de fleste af mine kollegaer, så er den her bygning faktisk nok større
65 kunst end mange af de ting, der bliver udstillet her.

Take a break

70 Da jeg blev præsenteret for temaet "Take a Break", var min første tanke:
Hvordan gør jeg så egentlig selv det?

Svaret er enkelt: Jeg køber noget kvalitetsbagværk fra et godt bageri og så går jeg
75 en langsom, formålsløs slentretur – hvor jeg kan lade både øjne og tanker vandre
gennem verden.

Det er på mange måder den sansende, observerende tilstand, jeg også kan finde i
Hammershøis kunst.

80 Hans værker indfanger ikke en handling,
ingen travlhed, ingen superstimuli - de indfanger stilstand.

De er som visuelle breaks.
Motiver der tillader øjne og tanker at vandre.

85 De er stille, afdæmpede, afslappende... tidløse.
Hans interiørmalerier og arkitektoniske skildringer er præget af en næsten
asketisk disciplin, men også af en poetisk, drømmende åbenhed.
Jeg har stor kærlighed til håndværk – og jeg mener oprigtigt, at vi som samfund
90 har mistet evnen til at værdsætte det komplekse i det enkle...

Vi overser for ofte det enorme arbejde, der ligger bag det præcise snit, den
velafstemte samling, eller kunsten af gentagende, konformt arbejde.

95

Dette gør sig gældende i alt fra bage croissanter, bygge et hus – mursten for
mursten og hele vejen til billedkunsten der strøg for strøg fremtryller et motiv.

100

Take a break...
Lad jer opsluge af det her rum vi står i!

Rummet vidner ikke alene om arkitektonisk tæft, men også om kompromisløs
105 materialeforståelse og en dyb respekt for rummet som oplevelsesramme.

Hammershøi er som skabt til dette rum. Hans værker er en påmindelse om forholdet mellem konstruktion og kontemplation.

110

Hans billeder med bygninger viser os ikke bygningerne som monumenter, men så alligevel får de lov at stå helt centralt i et kunstværk.
Han anerkender deres plads i omverden – deres funktion!

115

Ofte arbejder Hammershøi ud fra fotografier.
Han tegner simpelthen efter – lidt ligesom man gjorde i folkeskolen
(Ja, og hvorfor stoppede man egentlig med det?)

120

Men overvej lige den fantastiske tretrinsraket, som fuldender det tidløse aspekt i kunsten:

Først blev bygningen til.
Så blev den fotograferet.
Herefter malet.

125

Vi kan se alle de tre dele den dag i dag.
Bygning, foto, maleri.

Det er tidløst kunst på tre niveauer.

130

Tidløst – fordi Sankt Petri Kirke stadig bruges aktivt den dag i dag.
Tidløst – fordi fotoet består, og sidenhen er der taget så mange flere af samme motiv.
Tidløst – fordi maleriet hænger lige her.

135

Men tiden står ikke stille.
Timerne går, klokkerne slår.
Verden bevæger sig, årene passerer.
Både bygning og maleri skal restaureres, renoveres, opdateres.
140 Det kræver håndværk.
Håndværket gør det tidløst.

145

I Hammershøis malerier får vi aldrig helheden.
Bygningsudsnit, folk der vender ryggen til, farver nedtonet til en drømmende tåge.

Det er en form for metafysisk distancering...

En metafysisk distancering, som tvinger os til selv at færdiggøre fortællingen.

150

Rummet står uden kontakt og helhed.

Den skal du selv skabe.

Alt afhænger af din forståelse.

Hvad ser du?

155

I det lys bliver Hammershøi ikke blot til et break fra hverdagens larm – han bliver til en invitation til at se verden anderledes.

Take that break!

160

Ikke for at slippe væk, men for at sanse det, vi ellers overser.

Som almene mennesker, fabriksmedarbejdere, METALLERE – ja, så har vi det med blot at se malerierne som det resultat, vi ser på lærredet.

165

Vi tænker ikke nødvendigvis over alt forarbejdet – hvordan penselstrøgene er trukket, hvilke farver der er brugt, hvilke valg der er truffet, og hvorfor de er truffet.

Vi anerkender nok ikke alle helt, hvor svært kunst egentlig er at fremtrylle.

170

Min fordom er så, at I på samme måde ikke altid ser det, vi laver, som det store kunstværk, det er.

Mit eget kunsthåndværk er industriteknik.

175

Mit arbejde består i produktion af vindmøller.

Vi laver emner fra 5 til 30 tons.

Nav, legehuse og hovedaksler.

Jeg laver grøn omstilling – direkte fra fabriksgulvet!

180

I skulle vide, hvor meget tankegods, hvor mange timer, hvor mange kræfter, der går i sådanne emner.

Tegningen til ét enkelt emne er større end det her maleri.

ALLE mål er noteret.

Emnet er flere kvadratmeter stort, og enkelte dele af emnet skal passe ned til få my – altså tusindedele af en millimeter.

190 Emnet er 3D-tegnet, som var det et kunstværk.

Derefter målsat på 2D-tegninger.

Opsat ude ved maskinerne.

Derefter er der udvalgt mere end 60 værktøjer pr. del.

De er hver og én valgt efter funktion, effektivitet og stabilitet.

195

Herefter fjerner vi flere tons støbegods – nænsomt, men alligevel voldsomt.

Arbejder maskinen for hurtigt ødelægger du både værktøj og emne.

200 Kører du for langsomt, ja samme konsekvens,

For hurtigt eller for langsomt

Næ nej, bare lige i sweetspotet

205

Rammer du den ikke, så mister både virksomhed og verden vækst og grøn omstilling...

En balancekunst – så helt ufattelig.

210

Nøje planlagt, konstant optimeret og effektiviseret.

Det er op til den enkelte maskinarbejder at se, høre, føle.

Maskinerne larmer altid, men larmer de på den rigtige måde?

215

Det er fagligt kunst – et mesterværk opbygget igennem omtanke, grundighed og faglighed.

En vindmølle er kunst!

220 Ingeniørkunst, elektrikerkunst, industriteknikerkunst.

Næste gang du ser en vindmølle – så take a break...

Vid, at den er lavet af ægte kunstnere.

225 Jeg håber at I tager følgende budskab med fra denne talk:

Se verden omkring dig

Anerkend håndværket

230

Anerkend kunsten

Anerkend hinanden

235 *Sæt tempoet ned*

Tro på magien

Tro på fagligheden

240

Tro på hinanden.

**"Take a Break"
But stay Awake!**

245

Kilde

Manuskript tilsendt af taler og udgivet af Danske Taler med tilladelse fra taler.

Kildetype

Digitalt manuskript

250

Tags

Agitationstale

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/jimmi-elley-nielsens-tale-ved-smk-fridays-take-a-break>

255

260